

Přílohy

Příloha č. 1: Osnova polostrukturovaných rozhovorů

Otázky k rozhovoru:

- 1) Podíl dozorčích, kteří mají pedagogické zkušenosti v roli učitelů, byl v obcích větší (69,8 %) než v prefekturách (34,4 %). Proč se domníváte, že tomu tak je? Jaký je rozdíl ve funkcích dozorčích v prefektuře a obcích?
- 2) Průměrný věk dozorčího byl vysoký (60,5 let v prefekturách, 63,4 let v obcích). Jejich role je emeritní dozorčí nebo opravdu mají silný vliv na samosprávné vzdělávání? (emeritní pozice s vysokým platem je bohužel ve správních institucích v Japonsku běžná. Je velký byrokratický zájem pro úředníky.)
- 3) Jaký je vztah mezi národním centrem pro rozvoj učitelů a mezi vzdělávacím centrem v místních samosprávách? Je mezi nimi hierarchický vztah?
- 4) Jak vybíráte ve Vašem regionu kandidáty na dočasně otevřené učitelské pozice? Podle čeho je vybíráte?
- 5) Jak často konáte kariérní postupovou zkoušku?
- 6) Čím jsou učitelé inspirováni při tvorbě vyučovacího plánu (scénáře vyučovací hodiny)? Ukazují ministerstvo školství, školské rady prefektur nebo školské rady obcí vzory na konkrétní výukových obsahů? Používáte metodické příručky pro učitele od nakladatelství, které publikují učebnice?

Respondenti k rozhovoru:

1. Kazuhiko Ishiguro

Dozorčí v obci Komatsu v prefektuře Ishikawa, kteří v této funkci působí od roku 2015. Má pedagogickou zkušenosti v roli ředitele školy, zástupce ředitele a učitele angličtiny na základní škole druhého stupně. Má rovněž administrativní zkušenost v roli supervizora v prefektuře Ishikawa.

Rozhovor s Kazuhiko Ishiguro byl proveden ve školské radě obce Komatsu v Japonsku dne 13. 1. 2016.

2. Hitoshi Saito

Ředitel japonské školy v Praze od roku 2014. Má pedagogickou zkušenosti v roli ředitele školy, zástupce ředitele a učitele přírodních věd na základní škole druhého stupně. Také má administrativní zkušenost v roli ředitele vzdělávacího centra a supervizora v obci Tokorozawa v prefektuře Saitama.

Rozhovor s Hitoshi Saito byl proveden v japonské škole v Praze v Praze 6, dne 30. 11. 2015.

Příloha č. 2: Rámec ročního vzdělávání pro nové učitele

Základní vzdělání
<ol style="list-style-type: none">1. Role úředníků a přístup k řešení problémů<ul style="list-style-type: none">- Veřejné vzdělávání a jeho poslání- Reforma vzdělání a současný stav- Implementace zákonů vztahujících se na pedagogické úředníky- Vztah mezi společenskou výchovou a domácím vzděláváním- Vzdělávací instituce a rozvoj jejich služeb2. Návrh, realizace a evaluace školního kurikula<ul style="list-style-type: none">- Školní kurikulum z hlediska práva a jeho charakter „standard studia“- Návrh kurikula a jeho realizace v praxi3. Realizace cílů školního vzdělávání<ul style="list-style-type: none">- Cíle školního vzdělávání a očekávané charakteristiky jeho absolventů- Cíle školního vzdělávání a řízení školy- Cíle školního vzdělávání a učební plán- Cíle školního vzdělávání a vzdělávací aktivity- Cíle školního vzdělávání a evaluace školy4. Povolání učitele a úřednické osoby<ul style="list-style-type: none">- Povinnosti pedagogických úředníků- Služební předpisy a plat- Zákony o vzdělávací správě a škole5. Organizační řízení školy<ul style="list-style-type: none">- Zákony o vzdělávací správě, školách a učitelích a organizaci školy- Přerozdělování povinností učitelů ve škole a jeho funkce

- Příprava vzdělávacího prostředí
 - Škola otevřená veřejnosti
 - Organizace rodičovských asociací
 - Řízení bezpečnosti a prevence úrazů
6. Další vzdělání učitelů s cílem posílit jejich příkladné vlastnosti
 - Mentální postoj učitele
 - Rozvoj osobnosti učitele
 - Další vzdělávání a sebe rozvoj
 - Účast na interním vzdělávání a podpora školního výzkumu
 7. Řešení vzdělávacích úkolů
 - Vzdělávání v oblasti lidských práv
 - Vzdělávání v oblasti životního prostředí
 - Podpora informatizace ve vzdělání
 - Podpora globalizace ve vzdělání
 - Podpora studentů po návratu ze zahraničí a zahraničních studentů
 - Plán ochrany zdraví a bezpečnosti ve školách (včetně pánování školních obědů)
 8. Systém speciálního vzdělávání a jeho konkrétní podpora
 - Speciální vzdělávací potřeby studentů s postižením a řízená asistence
 - Zlepšení a využití systému speciálního vzdělávání
 - Systém speciálního vzdělávání
 9. Praktické vzdělávání ve vzdělávacích institucích a soukromém sektoru atd.
 - Praktické vzdělávání
 - Projekt tematické studie
 10. Souhrn vzdělávání
 - Souhrn zákonem stanovených vzdělávání pro nové učitele

Vedení třídy

1. Pojem vedení třídy
 - Obsah vedení třídy a úloha vedení třídy
 - Návrh plánu vedení třídy a jeho využití
 - Vedení třídy a vedení ročníku
2. Vedení třídy v praxi a používané přístupy
 - Zřízení třídní výroby
 - Vytvoření třídního prostředí
 - Třídní správa aktivit žáků
 - Způsob komunikace s žáky
 - Vytvoření třídního kolektivu
 - Vedení každodenních činností
3. Vedení třídy zaměřené na spolupráci s rodiči

<ul style="list-style-type: none"> - Návštěvy rodičů ve výuce a konzultace mezi učitelem a rodiči - Časopis pro rodiče - Poradenství pro rodiče <p>4. Řízení třídní administrativy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Třídní administrativa na začátku školního roku a na začátku každého semestru (tři semestry za rok) - Třídní administrativa týkající se vypracování podkladů pro hodnocení žáka, atd. - Třídní administrativa na konci akademického roku a na konci každého semestru - Třídní administrativa a využití zpracování informací
Výuka předmětů
<p>1. Základní techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní techniky vedení předmětů <p>2. Přístup k vedení výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Techniky praktické výuky - Vytvoření učebního plánu - Pochopení učiva studenty - Známkování žáků během výuky a hodnocení jejich aktivity - Metody studie vyučovacích materiálů a skutečný stav - Tvorby písemných zkoušek a způsob jejich hodnocení - Vedení předmětů a využití informačních zařízení - Analýza a hodnocení výuky - Přístup ke vzdělávacímu poradenství dle individuálních potřeb - Podstata vzdělávacího poradenství a evaluace - Tvorba učebních materiálů a pomůcek a způsoby jejich využití - Zhodnocení výuky a její evaluace - Tvorba učebního plánu <p>3. Hospitace na ukázkové výuce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanoviska k silným a slabým stránkám ukázkové výuky <p>4. Ukázková výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studie výuky
Předmět mravní výchova
Podle Ministerstva školství není vhodné hodnotit předmět mravní výchova. Na rozdíl od ostatních předmětů učitelé nehodnotí žáky v předmětu mravní výchova známkou.
<p>1. Základní porozumění předmětu mravní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cíle a myšlenky mravní výchovy -Základní metody mravní výchovy ve školách a regionech -Obsah plánu výuky mravní výchovy a jeho sestavení -Mravní výchova v ostatních předmětech a oblastech

-Záměr „Sešit srdce“ a přístupy k jeho využití

„Sešit srdce“ je pomocný materiál pro mravní výchovu, který žáci dostávají zdarma od roku 2002. Důvodem pro jeho zavedení byla zvyšující se kriminalita mladistvých v devadesátých letech minulého století.

2. Vedení výuky předmětu mravní výchova

- Koncept předmětu mravní výchova a studium učebních materiálů
- Tvorba učebního plánu předmětu mravní výchova
- Způsob hodnocení předmětu mravní výchova
- Hospitace ukázkové výuky předmětu mravní výchova
- Studie ukázkové výuky předmětu mravní výchova

Předmět speciální aktivity (činnosti)

1. Vzdělávací koncept předmětu speciální aktivity

- Cíle předmětu speciální aktivity
- Obsah předmětu speciální aktivity
- Povaha předmětu speciální aktivity

2. Učební plán předmětu speciální aktivity a výuka v praxi

- Rámec učebního plánu a jeho roční plán
- Sestavení učebního plánu předmětu speciální aktivity (1) a výuka v praxi
- Sestavení učebního plánu předmětu speciální aktivity (2) (3) a výuka v praxi

Aktivity (1) jsou aktivity, které plánují žáci pro sebe.

Aktivity (2) jsou aktivity týkající se chování, zdraví a bezpečnosti žáků, které jsou podporovány učiteli.

Aktivity (3) jsou aktivity týkající se volby povolání.

3. Rozpracování a zlepšení vedení aktivity ve třídě a její evaluace

- Vedení aktivity (1) ve třídě a rozpracování její evaluace
- Vedení skupiny pro plánování a rozpracování evaluace
- Vedení aktivity rozdělování povinností mezi žáky a rozpracování její evaluace

Jednotliví žáci mají své role v podpoře třídních aktivit. Žáci jsou rozděleni do skupin podle rolí a společně plní svoje úkoly. Existuje, například skupina knih, skupina zvířat, skupina obědů, skupina editace třídního časopisu a skupina hlášení, atd.

- Vedení aktivity organizace schůzí a rozpracování její evaluace
- Vedení aktivity (2)(3) ve třídě a rozpracování její evaluace

4. Rozpracování a zlepšení vedení činnosti studentské rady a klubů, vedení školních akcí a jejich evaluace

- Aktivity studentské rady
- Aktivity klubů ve školách
- Školní akce

- Budování týmu

Předmět integrované studie

1. Koncept a cíle
 - Koncept předmětu integrované studie
 - Cíle předmětu integrované studie
2. Sestavení rámce plánů na předmět integrované studie
 - Nutnost vytvoření rámce plánů na předmět integrované studie
 - Obsah a úpravy rámce plánů na předmět integrované studie
3. Způsob školních aktivit
 - Rozvoj školních aktivit
 - Využití experimentálního řešení problémů ve vzdělávání
 - Rozpracování učebního stylu a systému vedení
 - Využití vzdělávacích zdrojů v regionech
 - Učební aktivity mezinárodního porozumění a konverzace v cizím jazyce, atd.
4. Zvláštní ocenění a evaluace
 - Zvláštní ocenění aktivit v předmětu integrované studie
 - Způsob ocenění a přístupy k jeho využití

Studentské poradenství a kariérní poradenství

1. Studentské poradenství
 - Myšlenka studentského poradenství
 - Obsah a způsoby pochopení studentů
 - Způsoby pochvaly a napomenutí studentů
 - Funkce vedení studentů a komplexní studijní poradenství
 - Koncept praxe studentů a vhodné přístupy, například praxe sociálních služeb
 - Přístupy ke zdravému růstu studentů
 - Případné studie o problematickém chování studentů
 - Systém studentského poradenství ve školách
 - Spolupráce s rodinou, regiony a souvisejícími orgány
2. Kariérní poradenství
 - Koncept kariérního poradenství (kariérního vzdělávání)
 - Rozvoj kariérního poradenství (kariérního vzdělávání) a jeho případné studie
 - Sběr informací o kariérním růstu studentů a jejich využití
 - Vedení aktivit týkajících se volby povolání a kariérního růstu
 - Systém kariérního poradenství a kariérního vzdělávání ve školách
 - Funkce vedení studentů a kompletní vzdělávací poradenství
 - Spolupráce s rodinou, regiony a souvisejícími orgány
 - Záměr kariérního poradenství (vzdělávacího poradenství) a jeho evaluace

(Ministerstvo školství, 2007)

Příloha č. 3: Použité zkratky

ADHD	hyperkinetická porucha
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DVKS	další vzdělávání učitelů v kariérním systému
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
EVVO	environmentální vzdělávání, výchovy a osvěty
GHQ	general headquarters of the allied forces
ICT	informační a komunikační technologie
IPn	individuální projekt národní
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NSK	Národní Soustavy Kvalifikací
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
PTA	parent-teacher association
ŠVP	školní vzdělávací program
TALIS	Mezinárodní výzkum o vyučování a učení